

Víctima: Rafel Valls Segura
Autoria: Margalida Socies

Estimat padrí,

Som la vostra neta Margalida, encara que no ens hem pogut conèixer. Un dia, molt abans de néixer jo, quan ma mare era una nina, vàreu desaparèixer i ningú no va saber res més de vós. Bé, ningú, vol dir «cap persona del nostre redol».

Podeu estar segur que vàreu deixar un buit molt gros. Pel que he sentit contar, després de tot plegat, la padrina es va tornar una dona de cor dur i de caràcter aspre. De fet, ma mare sempre deia que, quan us va perdre, va acabar la seva infantesa i el seu benestar; contava que us preocupava molt la seva educació, que de petita hi anava de colònies i que vos creïeu en la cultura i l'alfabetització.

Jo sempre he tingut ganes de conèixer-vos, potser perquè ma mare vos tenia molt idealitzat. Pel que he sentit i pel poc que va poder contar, éreu bona persona, culte, miràveu pel bé de tothom, éreu un home familiar i al·loter...

Això és el que ella deia espontàniament, perquè si jo li demanava sobre el que havia passat, ella sempre desviava el tema i contestava «Calla, que les parets hi senten», o «Hi ha coses que val més no xerrar», «Parla baix»... La mare sempre va tenir por, i sense voler ens la va passar a nosaltres.

Per desgràcia, la meua mare també es va morir jove. I va ser llavors quan vaig començar a regirar papers, a mirar caps del sòtil i vaig trobar documents: carnets, amb els quals vaig saber que éreu republicà, regidor... Vaig començar a lligar caps i a fer suposicions, a interessar-me encara més per l'època de la República, i de la Guerra Civil...

Tot i així, em queden moltes incògnites, a les que crec que no trobaré resposta mai. L'any 1936 va deixar una marca fonda a la nostra família i a moltes d'altres, i un buit molt mal d'omplir.

Fa massa anys dels fets i moltes persones, com la meua mare, han mort sense haver tancat la ferida d'una època molt important de la seva vida, sense saber què va passar realment, per què varen haver de morir les persones estimades, per què no hi ha un lloc concret i individual on poder dipositar un ram de flors o encendre una espelma.

Per tot això, crec que és molt important que sapigueu que sempre us he tingut, i us tenc, molt present i que hi heu estat en essència, com a referent i com a model que m'acompanya cada dia: heu sembrat, des de la vostra absència, uns valors que ens permeten viure i continuar lluitant.

La vostra neta Margalida